

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Protocolului adițional privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009 și semnat de partea română la 17 octombrie 2023, la Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg, la 15 octombrie 1985

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ vizează ratificarea Protocolului adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009, elaborat în temeiul prevederilor art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, cu modificările și completările ulterioare, la inițiativa Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației urmare semnării de către Reprezentantul permanent al României pe lângă Consiliul Europei, E.S. domnul ambasador Ion JINGA, la data de 17 octombrie 2023, a Protocolul adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009. Semnarea protocolului s-a realizat în temeiul Memorandum-ului cu tema Aprobarea semnării Protocolului adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009, aprobat în ședința Guvernului din data de 10 august 2023, semnat de Președintele României și de Prim-Ministrul României.

2.2. Descrierea situației actuale

România a ratificat Carta Europeană a Autonomiei Locale, adoptată la Strasbourg, la 15 octombrie 1985, prin Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale.

Ulterior, în data de 16 noiembrie 2009, la Utrecht, a fost adoptat un Protocol adițional privind dreptul de a participa la viața publică (CETS No. 207) pentru a completa textul Cartei europene a autonomiei locale (ETS No. 122). Prin acest demers a fost introdus în domeniul de aplicare al Cartei dreptul oricărei persoane de a participa la activitățile unei autorități locale, principiu consacrat în Preambulul Cartei.



Cu ocazia vizitei de monitorizare a implementării Cartei Europene a Autonomiei Locale în România, desfășurate la București, în perioada 12-13 octombrie 2022, a fost abordat și subiectul participării României la Protocolul adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009 (CETS No. 207).

Încheierea Protocolului adițional oferă garanții suplimentare referitoare la normele de drept vizate, asigurând continuitatea acestora în cadrul legislației naționale.

În conformitate cu Memorandumul aprobat de președintele României, domnul Klaus – Werner Iohannis, Protocolul adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009, a fost semnat în numele României, la Strasbourg, la data de 17 octombrie 2023, de către domnul ambasador Ion Jinga, Reprezentantul permanent al României la Consiliul Europei.

2.3. Schimbări preconizate

Protocolul adițional cuprinde un număr de șapte articole, dintre care primele două reprezintă aspecte de drept substanțial iar restul celor cinci articole reprezintă aspecte procedurale, conexe tratatului.

Articolul 1 vizează, printre altele, dreptul de a participa la activitățile unei autorități locale și cuprinde norme referitoare la asigurarea dreptului de a participa la activitățile unei autorități locale tuturor persoanelor din limitele jurisdicției lor, iar această participare reprezintă dreptul de a încerca determinarea sau influențarea exercitării competențelor și responsabilităților unei autorități locale.

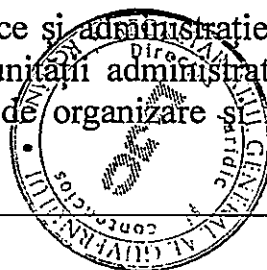
Articolul 2 vizează, printre altele, implementarea măsurilor privind dreptul la participare, printre care: responsabilizarea autorităților locale în vederea încurajării, promovării și facilitării exercitării dreptului la participare sau asigurarea stabilirii de proceduri pentru implicarea cetățenilor, care pot include procese consultative, referendumuri locale și petiții și, în cazul în care autoritatea locală are mulți locuitori și/sau acoperă o zonă geografică mare, măsuri pentru implicarea cetățenilor la un nivel cât mai apropiat de aceștia; proceduri de acces, în conformitate cu ordinea constituțională proprie a părții și cu obligațiile sale juridice internaționale, la documentele oficiale aflate în posesia autorităților locale; măsuri pentru îndeplinirea nevoilor categoriilor de persoane care se confruntă cu obstacole specifice în procesul de participare; precum și mecanisme și proceduri pentru procesarea și răspunsul la plângeri și sugestii referitoare la funcționarea autorităților locale și a serviciilor publice locale.

Referitor la finalitatea încheierii tratatului pentru partea română, menționăm că normele de drept substanțial (primele două articole) sunt transpuse în legislația națională. Acestea vizează, printre altele, dreptul constituțional de a alege și de a fi ales, organizarea și funcționarea administrației publice locale, inclusiv alegerea autorităților

administrației publice locale, transparența decizională, conflictele de interese și regimul incompatibilităților. Acestea sunt reglementate de:

- Constituția României, republicată;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative;
- Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 25/2021 pentru aprobarea modelului orientativ al statutului unității administrativ-teritoriale, precum și a modelului orientativ al regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local.

2.4. Alte informații- Nu e cazul



Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

România a transpus în legislația națională conținutul Protocolului adițional. Adoptarea legii privind ratificarea Protocolului adițional la Carta europeană a autonomiei locale privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009 oferă garanții suplimentare referitoare la normele de drept vizate, asigurând continuitatea acestora în cadrul legislației naționale. România se va alătura astfel celor 12 state membre ale Uniunii Europene care sunt părți la acest tratat (Bulgaria, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Lituania, Malta, Olanda, Portugalia, Slovenia, Suedia, Ungaria).

3.2. Impactul social

Normele de drept substanțial ale Protocolului adițional sunt transpuse în legislația națională și vizează, printre altele, dreptul constituțional de a alege și de a fi ales, organizarea și funcționarea administrației publice locale, inclusiv alegerea autorităților administrației publice locale, transparența decizională, conflictele de interese și regimul incompatibilităților. Ratificarea oferă garanții suplimentare pentru asigurarea autonomiei locale.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prin reglementarea normelor cuprinse în proiectul de act se respectă și asigură drepturi și libertăți fundamentale.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prin proiectul de Lege care urmează a fi inițiat nu se generează costuri administrative suplimentare.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

NU este cazul

3.9. Alte informații



Secțiunea a 4-a						
<i>Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri</i>						
- în mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent 2024	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	2025	2026	2027	2028	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) Impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-



c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. <i>Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</i> Nu este cazul.						
4.8. <i>Alte informații</i>						
Secțiunea a 5-a						
<i>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</i>						
5.1. <i>Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</i> Nu este cazul						
5.2. <i>Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</i>						



Nu este cazul <i>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</i> Nu este cazul <i>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE</i> Nu este cazul <i>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative U.E.</i> Nu este cazul <i>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</i> Nu este cazul <i>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente</i> Nu este cazul <i>5.6. Alte informații</i> Nu este cazul
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i> <i>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</i> Nu este cazul <i>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</i> Nu este cazul <i>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale - Nu este cazul</i> <i>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</i> Nu este cazul <i>6.5. Informații privind avizarea de către:</i> a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.304 /2024. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.304/2024. <i>6.6. Alte informații - Nu este cazul</i>
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</i>

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

A fost respectată procedura de consultare prevăzută la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare:

Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a MDLPA în data de 09.11.2023, iar perioada de consultare publică a fost de 10 zile. În perioada de consultare publică nu au fost primite propuneri sau observații;

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu sunt necesare măsuri suplimentare. Normele de drept substanțial ale protocolului adițional sunt transpuse în legislația națională.

8.2. Monitorizarea și evaluarea implementării proiectului de act normativ.

a) se va preciza dacă există deja un sistem de monitorizare cu privire la aspectele reglementate prin proiectul de act normativ și se va descrie pe scurt;

Normele de drept substanțial ale protocolului adițional sunt transpuse în legislația națională. Acestea vizează, printre altele, dreptul constituțional de a alege și de a fi ales, organizarea și funcționarea administrației publice locale, inclusiv alegerea autorităților administrației publice locale, transparența decizională, conflictele de interese și regimul incompatibilităților. Mecanismele de monitorizare și evaluare sunt prevăzute în legislația dedicată acestora.

b) descrierea modalității în care se va monitoriza impactul proiectului de act normativ; Ratificarea Protocolului suplimentar oferă garanții suplimentare referitoare la normele de drept vizate, asigurând continuitatea acestora în cadrul legislației naționale.

8.3. Alte informații



Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional privind dreptul de participare la activitățile unei autorități locale, adoptat la Utrecht, la 16 noiembrie 2009 și semnat de partea română la 17 octombrie 2023, la Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg, la 15 octombrie 1985, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM - MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

